

**Materiał ćwiczeniowy dla nauczycieli języka polskiego. Budowa akapitów
w wypowiedzi argumentacyjnej**

Wypracowanie zamieszczone w materiale zostało napisane przez ucznia na temat egzaminacyjny opublikowany w [Arkuszu pokazowym](#) na stronie CKE.

Temat

Miłość – inspiruje, ale czasem podcina skrzydła.

W pracy odwołaj się do:

- wybranej lektury obowiązkowej – utworu epickiego albo dramatycznego
- innego utworu literackiego – może to być również utwór poetycki
- wybranych kontekstów.

Wypracowanie ucznia	Ocena budowy poszczególnych akapitów oraz funkcjonalności zastosowania różnych rodzajów akapitów w wypracowaniu
<p><u>Miłość jest uczuciem silnie oddziałującym na ludzki umysł i duszę.</u> Sprawia, że myślenie człowieka może radykalnie się zmienić, często prowadzi do przemian wewnętrznych. Jest podporą w staraniach oraz źródłem motywacji. Pobudza w ludziach zapał do działania, wprawia ich także w uniesienie. Niestety, czasami potrafi także negatywnie wpływać na człowieka: niweczy jego zamiary, burzy działające schematy i w konsekwencji podcina skrzydła innowatorom oraz jednostkom z ambicjami i aspiracjami. Problem ten nie tylko jest obecny w naszym codziennym życiu, lecz także bywa poruszany w utworach literackich. Chociaż to zagadnienie może być często bagatelizowane, jest bardzo ważnym motywem w ludzkiej psychice, zwłaszcza chodzi o umysł bohatera literackiego, otwarty dla czytelnika</p> <p>Znakomitym przykładem wpływu miłości na kondycję człowieka jest Stanisław Wokulski z powieści pozytywistycznej Bolesława Prusa pt. „Lalka”. Jego dążenia życiowe były motywowane przez to uczucie od momentu ujrzenia Izabeli Łęckiej w teatrze. Wszystkie późniejsze działania bohatera, takie jak wyjazd na wojnę w celach handlowych czy transakcje ze współnikiem Suzinem, są kolejnymi krokami na drodze do zdobycia serca ukochanej. Wokulski przekroczył wszystkie swoje ograniczenia, dzięki czemu wkuł się w arystokratyczne</p>	<p>Akapit wstępny analityczny, zawiera na początku stwierdzenie ogólne: <i>Miłość jest uczuciem silnie oddziałującym na ludzki umysł i duszę</i> rozwijane, wyjaśniane konsekwentnie w dalszej części. Kolejne zdania są ze sobą powiązane treściowo i gramatycznie. Sformułowany wniosek: <i>Problem ten nie tylko jest obecny w naszym codziennym życiu, lecz także bywa poruszany w utworach literackich</i>, wiąże przedstawione i rozwinięte stanowisko z rozwinięciem pracy poprzez zasygnalizowanie kierunku rozważań w ostatnim zdaniu akapitu wstępnego. Akapit zbudowano prawidłowo.</p> <p>W akapicie brakuje wypowiedzenia tematowego w postaci uogólnienia, np.: <i>człowiek zakochany jest w stanie wiele osiągnąć, nawet przekraczać swoje ograniczenia, ale jeśli uczucie okazuje się nieodwzajemnione, to ogarnia go poczucie bezsensowności życia</i>. Akapit ma wstęp – zdanie o wpływie miłości na kondycję człowieka, rozwinięcie – przedstawiono pozytywny i negatywny wpływ uczucia na postępowanie i psychikę bohatera, podsumowanie – sformułowano wnioski wynikające z analizy zarówno pozytywnego, jak i negatywnego wpływu miłości na bohatera.</p>

środowisko, stał się gościem wielkich balów w Warszawie. W niezwykle szybkim tempie wyrobił sobie pozycję w mieście, rozwijał swój sklep, a swoje zyski pomnożył do wielkości niewyobrażalnych wcześniej dla niego. Kupił również kamienicę, by zapewnić pieniądze Tomaszowi Łęckiemu. Wybitna kariera Wokulskiego była napędzana właśnie przez miłość. Niestety, pogoń za majątkiem i uczuciem Łęckiej nie pozwoliła mu na podążanie ścieżką nauki, tak jak proponował Geist, oferujący mu współpracę. Z czasem zaginął również jego pociąg do handlu, wkradło się w jego serce poczucie bezsilności i bezsensowności. W przypadku Stanisława negatywny skutek miłości był równie wielki jak kariera, którą dzięki temu uczuciu zrobił. Zwrot „podcina skrzydła” jest tutaj eufemizmem, ponieważ życie Wokulskiego, zbudowane na wątej podporze, w jednej chwili się zawaliło.

Oznacza to nic innego niż tylko fiasko wszystkich jego planów, marzeń, poczynań, do którego doprowadziło źle ulokowane uczucie. Życie dosłownie zagasło w bohaterze, o czym świadczy to, że posunął się on do próby samobójczej, i chociaż został uratowany przez Wysockiego, nie potrafił już odnaleźć radości w codziennych działaniach ani zaufać powtórnie Izabeli, więc w tajemniczy sposób zniknął.

Równie duży wpływ miłości na życie bohaterów dostrzegamy w powieści Michaiła Bułhakowa pt. „Mistrz i Małgorzata”. Tytułowa bohaterka, idąc przez Moskwę z bukietem kwiatów, wpada na nieznajomego. Od razu staje się dla niej jasne, że właśnie tego człowieka, później nazwanego przez nią Mistrzem, obdarzy swoim uczuciem. Ogromna siła miłości ochroniła ją przed popełnieniem samobójstwa tego dnia. Od tamtego momentu Małgorzata spotykała się z ukochanym, czytała i inspirowała go przy pisaniu powieści o Poncjuszu Piłacie. Jej życie nabrało sensu, kochała Mistrza i go wspierała, nawet po niepoehlebnych artykułach między innymi krytyka

Akapit **synonimiczny** zawierający dopowiedzenie, podkreślenie myśli sformułowanej w akapicie poprzedzającym. Dopowiedzenie zasygnalizowano sformułowaniem: *Oznacza to nic innego niż tylko.* Akapit został zbudowany prawidłowo.

W akapicie brakuje **wypowiedzenia tematowego** w postaci uogólnienia, np. miłość sprawia, że człowiek jest gotów zmienić sposób dotychczasowego życia, nawet za cenę cierpienia. Akapit ma **wstęp** – zdanie o dużym wpływie miłości na życie bohaterki *Mistrza i Małgorzaty*, **rozwińcie** – analiza postępowania bohaterki oraz określenia skutków pozytywnych i negatywnych jej uczucia, **podsumowanie** – zawiera wnioski wynikające z analizy zarówno pozytywnego, jak i negatywnego wpływu miłości na bohaterkę.

Łatuńskiego na temat powieści. Oferowała mu swoją pomoc również wtedy, gdy Mistrz palił rękopis. Po jego zniknięciu Małgorzata Nikołajewna popadła w melancholię. Gdy spotkała Asasella, bez wahania przyjęła jego propozycję, ostatecznie została królową balu u Wolanda. Dzięki miłości pokonała swoje ograniczenia i słabości. Mimo duchowego upodlenia, jakim było zdanie się na łaskę diabła, osiągnęła swój cel – odzyskała ukochanego. Znalazła spokój i chęć do życia. Silne uczucie pozwoliło jej wznieść się ponad to, co ziemskie. W trakcie całej tej historii miała również upadki, lecz to miłość kierowała losem Małgorzaty, począwszy od zdrady swojego męża, do którego nic nie czuła. Można również powiedzieć, że uczucie podcięło jej skrzydła. Dążenie do niego wyrwało ją ze ścieżki do stania się długoletnią żoną bogatego mieszkańca Moskwy i rzuciło na łaskę przypadku lub raczej przeznaczenia tego dnia, gdy wyszła z domu z kwiatami.

Miłość miała również wpływ na dzieje tytułowego bohatera „Cierpień młodego Wertera” J.W. Goethego. Ucieczka przed dawnym uczuciem sprowadziła go do Waldheimu, gdzie ponownie się zakochał. Nieszczęśliwa miłość była dla niego inspiracją do tworzenia, sprawiała, że był jeszcze wrażliwszy na otoczenie. Bezsilne uczucie do Lotty, która miała narzeczonego, stało się powodem udręki Wertera. Nawet wyjazd z Waldheimu do pracy nie uwolnił jego serca od obrazu ukochanej. Mimo powodzenia na stanowisku wrócił po czasie, by w dalszym ciągu wzdychać do Lotty. Można śmiało stwierdzić, że miłość (lub raczej jej pragnienie) nieustannie podcinała mu skrzydła. Jest to dosyć drastyczny przypadek, ponieważ to niespełnione uczucie poczyniło większe spustoszenie w życiu bohatera, niż przyniosło mu motywacji czy inspiracji. Niemożność jakiegokolwiek innego działania i myślenia sprowadziła pustkę nie do wypełnienia u bohatera. Postanowił on zakończyć swoje życie mimo

W akapicie brakuje **wypowiedzenia tematowego** w postaci uogólnienia, np. nieszczęśliwa miłość, choć może inspirować, staje się w końcu udręką człowieka.

Akapit: ma **wstęp** – zdanie o wpływie miłości na losy bohatera, **rozwińcie** – przedstawiono negatywny wpływ uczucia do Lotty na psychikę i, w konsekwencji, losy bohatera, **podsumowanie** – wniosek dotyczy skutków zaślepienia miłością.

wielu szans stojących przed nim otworem. Zapewne gdyby nie był zaślepiiony miłością, mógłby je wykorzystać.

Zatem miłość może uskrzydlać człowieka, może też, niemal w tym samym czasie, podcinać mu skrzydła.

Pokazują to autorzy analizowanych utworów, pochodzący z różnych epok, reprezentujący różne nurty, piszący w różnych krajach.

W podsumowaniu warto powtórzyć, że silne uczucie ma ogromny wpływ na ludzkie życie. Jego moc widać również u bohaterów literackich. Z przytoczonych argumentów możemy wywnioskować, że miłość musi być spełniona i zbudowana na solidnych fundamentach, by przynosiła inspirację, a jednocześnie nie podcinała skrzydeł. Od życia Wokulskiego, który zniknął, a została po nim tylko nadzieja, po historię Wertera, który zmarnował swoje talenty – w literaturze znajdujemy wiele momentów, w których miłość podcina skrzydła bohaterom. Również Małgorzata zapłaciła cenę duchową za swoje uczucie.

Jednakże wszyscy ci bohaterowie zostali w pewien sposób zainspirowani przez miłość do różnych działań, czasem owocnych, a czasem całkowicie destrukcyjnych.

Można zatem stwierdzić, że miłość inspirowała, ale też dosyć często podcina skrzydła na drodze do rozwoju.

Moim zdaniem, silne uczucie przynosi ze sobą wiele ryzyka, a nie jesteśmy w stanie na nie wpływać. **Czasami zyskujemy motywację, ale w innych przypadkach może to na nas niekorzystnie oddziaływać.**

[902 wyrazy]

Akapit **analityczny**, podsumowujący rozważania, zawiera wniosek sformułowany na podstawie akapitów rozwinięcia, w których analizowano pozytywny i negatywny wpływ miłości na człowieka. Akapit zbudowano poprawnie.

Akapit podsumowujący, **analityczny**. Rozpoczęty zdaniem o ogromnym wpływie miłości na życie człowieka, nawiązującym do stanowiska zajętego we wstępie. Wniosek o miłości, która bez solidnych podstaw może inspirować, ale też podcina skrzydła został zilustrowany odwołaniami do analizowanych przykładów bohaterów literackich. Akapit został zbudowany poprawnie.

Akapit **synonimiczny**, zawiera wniosek – miłość może inspirować i podcinać skrzydła. Taki wniosek w innej formie sformułowano również w akapicie poprzedzającym.

Akapit **synonimiczny**, zawierający refleksję uogólniającą o silnym wpływie miłości, odniesioną do doświadczeń człowieka, nie tylko bohatera literackiego.